

VINOVA LIBERĂ

DE OPINIE, INFORMATIE SI

Parlamentul... un tribunal?

Ați stat cumva în fața televizorului în noaptea de 1 aprilie a.c. ca să urmăriți ședința CPUN în care s-a discutat decretul privind reparatiile convenite foștilor deținuți politici? Dacă nu, păcat. Cert, ar fi urmat o noapte de insomnie. Poate chiar nopți. Dar ar fi meritat. Fiindcă ați fi avut ocazia să vizionați un uluitor spectacol — unic în lume, cred — în care un parlament (fie și „minim”), se metamorfozează brusc într-un tribunal. Și ce tribunal! De o originalitate aparte (să nu-l zicem și sinistru). În boxă neflind aduși vinovații, ci victimele. Adică tocmai acei oameni care, după ce li s-au jefuit viețile și mutilat destinele, ar fi fost ei îndreptății să deschidă procesul. Nu să se lase judecați. Și judecați de cine? De unii care, în marea lor majoritate, n-au avut nici pe departe acces la acel „divin” remediu al impunităților noastre, cum numeste Baudelaire suficientă. Frumos spectacol, nu? Heidegger să-l revedem.

Să spunem mai întâi că între primele decrete emise de Revoluție a fost și cel ce-l elibera din închisori pe deținuții politici. Fărăscă măsură, act primordial oricărui revoluționar. Nimeni n-ar fi avut îndrăzneala să-l conteste sau să-l ia în discuție. Dar tot atât de firesc ar fi fost ca, imediat după acel

inițial decret, să urmeze și cel privind reparatiile convenite celor ce-au pățit în iadul concentraționar cu cerea comunismului românesc. Căci „Cura” și „Act” sunt două lucruri nedistincte la scara tineri domni parlamentari. Germania federală plătește despăgubiri nu numai victimelor nazismului, ci și urmașilor direcți ai acestora. Cu toate că, e clar oricui, că nu generațiile de azi au comis crimele lui Hitler. Semnificația morală a acestor despăgubiri cred că nu mai trebuie demonstrată.

Confruntat cu o problemă similară, cum a reacționat „nostru” parlamentul nostru? Nerezultănd până acum să ignore, a tot amânat-o până când nu s-a mai putut nici amâna. Apartenența noastră la Europa ne impunea să-o discutăm. Delicată problemă! Cea mai delicată problemă cu care a fost să fie confruntat până acum improvizatul nostru parlament. De ce? Păi... când zici „victimă” în minte îți apare în mod automat și antitețicul noțiunii, „vinovatul”. Victimă — fără vinovat nu s-a văzut încă. Că unde a apărut în lume, prima instituție înțeleasă de comunism a fost închisoarea politică. Lupta de clasă, nu-l așa? Pe închisoarea politică și-a funcționat comunismul est-estentă și sub zodia închisorilor politice a trecut. Acest amar adevăr l-a

probat și țara noastră cu vîră și îndesat. Căci multe instituții au mers prost în România ultimilor 45 de ani, dar una a funcționat perfect, cu maximele eficacitate, și aceea a fost detenția politică. Acum, odată cu Democrația am desființat-o. Bun. Dar iată că din ea a mai rămas un apendice supărător, se vede că moara n-a rănit chiar impecabil, și din varurile ei au mai scăpat câteva rămășițe: foștii deținuți politici. Cifiva, nu prea mulți, eci grosul îngroașă gropile comune răspindite pretutindeni prin țară. Ei, acești înțocitori supraviețuitori, care au făcut imprudența să nu moară la timp, vin acum și „obrescincindu-se”, cer reparatii. Ce-i ce făcut cu ei?, fiindcă noul nostru suflet de european nu ne mai dă voie să-i zăvorâm la loc. Emitem un decret, fi-este. Decret trecut prin parlament, discutat, votat, cum se și cuvine într-o democrație. Ca să știți întreaga lume că la noi a început să se facă Dreptate. Și că nedreptatea cea mai flagrantă comisă de comunism în țara noastră a fost în sfârșit reparată.

Bietul decret! Dacă ar fi știut ce-l așteaptă! Trecut mai

Banu Rădulescu

(Continuare în pag. a 3-a)

Parlamentul... un tribunal?

(Urmare din pag. 1)

Intii pe sub furcile caudino ale diverselor comisii, jumult acolo pina la descarnare, a rãmas in final abia o umbrã din cel proiectat initial. De ce? Asemenea na. slãbãnoãii? Simpla de raspuns: mari daune presupun mari culpe (si mari criminali); mici daune, mici culpe (la acele fleacuri, comise de niste gãinari!).

Si iatã decretul pãtrunzind in aula parlamentului. O intrare foarte discretã, strecurat si el aãa, la grãmadã, printre altele. De ce abia discretie dãr, prin marea lui semnificatie, i s-ar fi cuvenit o sedinã specialã, solemnã? Si iar e simplu de rãspuns: o sedinã specialã i-ar fi conferit decretului o prea mare greutate, o atenãie specialã, si asta s-ar fi deranjat pe multi. Din parlament, dar si din afãra lui. Fiindcã in discutie nu se aflau niste despãgubiri oarecare, venite unor urubiti si obiditi, ci se afla o reparatie absolut necesarã impusa de un grav prejudiciu, epurã a unui mai mare genocidã gãvirsit in tara noastrã de comunism. Unic in analele neamului românesc. El n-a durat o zi sau o sãptãmînã, ci s-a trãnit de-a lungul a 45 de ani. Sigur, reparatiile nu mai pot fi totale. Nimeni nu poate restitui viaãa celor morãti. Cum nici supravieãuitorilor nu li se mai pot repara destrele rãtãite, chiar dacã ar fi coplesit cu aur. Nici o solidaritate nu-si poate avea echivalentul in bani, o știinã tot, dar cel mai bine o știu deãnatii politici. De-ãici si moderãtele lor pretenãii. Nu pentru vreo viaãã de huzur, ci pentru o cit de cit decentã suorãvietuire. Marea lor majoritate asta si sint: suorãvietuitori. Fã si-au lãsat tinereãa si anii ca mai frumoși in temnițele comuniste. Si poate cã multi, cãca nu chiar toți, isi reproșeazã acum eroarea de-a accepta ca îndepãrtãtele lor doleanãe sã fie aduse in faãa acestui parlament. Care, iatã-l, „mini“ in forma, ne-a demonstrat cã e „mini“ si la suflet.

Lesne de prevãzut cã un astfel de decret nu putea sã le cadã bine unora dintre parlamentarii care, „domni“ asti, au fost pinã mai ieri „tovarãși“. Si nu tovarãși de rind, ci detinuti inalte posturi de comãndã, ba chiar de decizie, exact in anii in care fara genea sub povara locurilor de detentie. Iar, si purtãtorilor de cuvint si actori ca el, rãmasi in afara parlamentului (prea micã aula ca sã-i cuprindã pe toți nomenclaturisti!), n-are cum sa le prãscã nici un fel de discutie in care sã aparã noțiuni neplãcute, ca „inchișoare politicã“, „Pitești“, „Cãrã“ sau pur si simplu „detinut politic“. Sint noțiuni care le dau frisoane (dar oare dau?). Omeneste li

intelegem. Gata sã le si uitãm fostele ranguri si functii, dacã... Dacã cel pușin ar fi tãcut. Cum, deãnt, au procedat asti? Ei insã au luat cuvintul. Sã credem cã din nãscãtate au vorbit? Cã usa, i-a luat curã pe duma, te? Au fi noi asti sã credem așa ceva. Le-au urmãrit altceva decit o pãrticicã acoperire, grișiiu de sine. Si cum s-ar putea apãra mai bine o cauzã asticã personalã, dacã nu ambãnd-o intr-o motivaãie patrioticã? Asta o si urmãrit in vederea bugetului statului, pe-rece in mare pericol dacã s-ar plati despãgubiriã in discutie. Numai cã lacrimile de crocodil pãrsite in acea sedinã, n-au fost din milã pentru bugetul țãrii, ci destinate sã deturneze atenãia de la realã adresã pe care trebuia s-o aibã decretul.

Regia spectacolului a umit prin mãlestria ei. Totul lucrat cu griãã, intr-o ambianãã adecvatã. Mai intii, sala lãsatã aproape goalã. Multi actori absenti. Numai cã prin inãsi absenãa lor, ei si-au roșitã replica (si tãcereã poate li o opșione, nu?). Apoi, intre cei intrati in loc, o perfectã armonie. Teori, aproape toți Vitorimea li li adicã, amușitã sã la de git trecutul. Nu si fostilor vinovãti, asta ar fi fost banal. Ci, ca piesa sã aibã originalitate, luãse de git victimele. Doșna, si pe ce ton! Cu patos, bãlindu-se cu purãni in piept, actorii au tinut sã ne informeze cã ei sint aceiași tineri care, in zilele lui decembrie 1989, s-au aãlat pe baricade, si cã ei n-au pretins bani pentru asta. Greu de crezut cã sint aceiași tineri. Cei din decembrie, care au fafruntat trupele securitãții cu sãrgãtã „Fãrã violenãã“, nu pot fi in nici un caz confundati cu cei care, in parlament, s-au declãntat cu atita violenãã impoșitive celor mai evidente victime ale aceleiași securitãți. Ei, tinerii de pe baricade, știu prea bine cã Revoluãia care a triumfat in decembrie 89 a fost începutã de multi, inãã din 1945, alimentatã mornit, dar tenace, de toti asti, in acești ultimi 45 de ani, au fost infierãti de comunism cu „blasfemiãntã de numãre de „detinuti politici“. De decãntã, acești cameni nu se bat cu pumnii in piept, trimbãndu-si eroismele si declarãndu-se revoluționari. Cu toate cã, iatã noi, un dubiu, sint. Probabil asta, pentru necredincioșii, nu in vorbe, unele greu de verificate, ci cu acte autentice precise: sentințele prin care comunismul i-a condamnat la ani lungi de pușcãrã in locuri umide ca iadul.

Dar iatã regia rãmasã in culisa, deșgur cum se ei cuvine) nu s-a lãpãdicat de astfel de „scicuri“. Spectacolul urmãreã un scop precis. Si s-a vãzut impode care. Sã distruãgeze decretul. Sã-i rãinãlizeze pina la a-i face ireig-

nifiant. Sã-i secãtuiascã de miezul lui moral. Sã-i bagatelizeze pina la parodie. Sã nu mai rãmãnã din el decit o coajã derizorie, ilustrare a unei meschine afaceri pecuniare. Pe scurt, suferinãã unor oameni sã ajungã marfã de tarabã, negociatã pe bani, ca intr-o zarãfie. Ca pina la urmã, vinzãtorul, mãrinimos, bun la suflet, sã-si dea marfa mai pe gratis, asa, cã s-a îndurat el, in chip de pomãnã.

In aula parlamentului spectacolul a reușit. Dar numai acolo. In faãa țãrii in nici un caz. Cei ce au urmãrit sã deã unor legitime cereri un aer de oarșetorie n-au nici un motiv sã se feliãite decit acolo, el intre ei. In faãa țãrii e inãã imposibil.

Dupã penibile dezbateri (cãneva a numãrat aproape o sutã de intervenãii) a urmat supunerea la vot. Aici, circul a excelsat. Oameni pãrãșind ostentativ sala, pitiți pe culoare. Imploãri ale președintelui sã-i readucã in salã. Pușini au revenit. Cei mai multi dușii au fost. In sfãrșit, intr-o salã aproape goalã, decretul, extras cu forțepsul, s-a votat. Si nici așa in unanimitate. Un vot contra. Citeva abțineri. Punctind inããl spectacolului, cineva a exclãmat: „Mi-e rușine, domnilor!“. Li credem. Fiindcã si nouã, cei ce-am privit stupefiati la televizor, ne-a fost Elinul acestei falmoșe sedinãe trebuie cu griãã conservat. El probeazã cum nu se poate mai eleventã jalnicul nivel moral la care au decãzut unii, adãpãti ani si ani la inããta eticã comunistã.

De ce totuși a intrunit votul acest decret, cind in salã, numericeste, se vedea clar, fie si la o privire fugarã, cã nu existã numãrul statutar de parlamentari? Cum s-a observat, ei nici n-au mai fost numãrați, cum corect ar fi pretins protocolul. S-a votat totuși, fiindcã acest decret trebuia votat. Era si acest lucru prevãzut in scenariu. Prin votarea lui s-a sfãrșit problema asta ultradelicãtã, sicliãntã, a fostilor deșnãti politici. Gata, votãri, am oferit firmitãtã, si ducã-se, sã nu mai auzim nici de ea si nici de acești incoșozil indivizi. Sã fie inãã așa? Normal, in orice proces, despãgubiriãle incheie procesul, ultima fazã. Nu cu ele se incepe procesul. Or, e lucru cert, marea proces prin care se cere a fi judecatã „detentia politicã in comunism“ nici n-a început inãã. Fãrã nici o indoiãã, un asemenea proces va avea loc. Nu-l va putea împiedica nimeni, nici un regizor din lume, oricite jonglãri ar face. Fiindcã li pretinde ISTORIA.

Banu Rãdulescu

Nota redacãiei: Citãti in ziarul de mine articolul „Rãscãmpãrãrea crimelor“